

СВОБОДА

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members: \$7.50 — 6 months, \$15.00 — 1 year. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Активна допомога рухам спротиву

Цікаво, що той сам Джордж Шульц, який відіграв негарну роль у історії з українським моряком Мирославом Медведом, вирішивши остаточно спробу його втечі в користь більшовиків, водночас є більшим і рішучим противником комуністичної експансії у світі, як недавній секретар оборони Каспер Вайнбергер, який для кремлівських володарів став був наче червоною пляхотою. Шульц віддавав бач за ведення відплати дій проти міжнародних терористів і за активнішу допомогу протикомуністичним партизанам у Афганістані, Нікарагуа чи Анголі, і на цьому тлі — читали ми в добре поінформованих американських коментарях — приходило між ними, Шульцом і Вайнбергером до суперечок, бо Вайнбергер був за акнайвищий військовий бюджет і далі зброєння, але проти вилучення Америки у позаамериканські льокальні війни.

Тепер Шульц перебуває в Європі, куди відлетів на 10-днів, щоби вирівнювати з європейськими союзниками Америки різні розбіжності поглядів. Промовляючи в Лондоні на форумі американсько-англійської організації Товариство перших паломників, Шульц признає, що між Америкою і її європейськими приятелями існують "тактичні різниці" в різних справах. На найпершому місці поставив відношення до рухів спротиву в різних опанованих комуністами країнах. Шульц висловився за більшу й активнішу допомогу тим рухам спротиву, що їх назвав за іменем "протикомуністичними", при чому вказав не тільки на потребу помагати тим борцям за свободу грішми, зброєю і дорадниками, але й "засекреченими діями", маючи, очевидно, на увазі дії американської розвідної агенції Сі-Ай-Ей. Щодо Нікарагуа у Центральній Америці він не виключив навіть участь американського війська по стороні опозиційних партизанів, коли отримано докази, що по стороні диктаторського прокомуністичного уряду в Нікарагуа беруть вже активну участь кубинські воїни.

Заява державного секретаря Шульца про обов'язок військових держав, у даному випадку членських країн НАТО, активно допомагати протикомуністичним рухам спротиву має величезне значення. Бо коли б захиталася советська імперія в наслідок якихось подій, що їх трудно тепер передбачити — а несподіванка була і є реальним чинником у політиці — і коли б в Україні та інших появлених Московською країнам проявився рух спротиву у гостріших формах, як правозахисний рух Української Гельсінкської Групи, то можна б вимагати застосування цієї доктрини Шульца також до відносин у Східній Європі. Зрештою, Америка здавна помагала рухові спротиву в Афганістані, хоч не безпосередньо, а посередньо, вія Пакистан, де створено випадові бази протисовєтських партизанів.

Проблема підтримуваної Москвою комуністичної експансії не єдина, в якій нема одностайного становища Америки і її союзників із НАТО. Розбіжність становища існує також у справі Близького Сходу. Європейські союзники Америки схильються до становища Єгипту і Йорданії, щоби у переговорах із Ізраїлем брали участь делегати Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата, коли уряд Регена стоїть на принциповому становищі, що ця палестинська організація мусить спершу визнати державність Ізраїля. Становище Америки правильне: як можна переговорювати про замирення в цілому обшарі Близького Сходу з тими людьми, які все ще не виреклися свого становища, що Ізраїль треба зіштовхнути до Середземного моря? І навіщо допускати СРСР до справ Близького Сходу?

Для європейських союзників Америки далекою і байдужою є справа створення з Нікарагуа "другої Куби" — для Америки це справа безпосередньої безпеки, бо це загроза для Панамського каналу і тамошньої американської військової бази. Так само комуністична Куба не болить європейських членів НАТО так, як Америку, бо тут рішає чинник географії — Куба далеко від Європи, а під самим боком Америки. Державний секретар Шульц зискав собі марку прихильника "тихої дипломатії". Але тепер він прилюдно признає, що там, де тиха дипломатія не може досягнути успіху — треба проявити силу. І він голосно признає стару відому правду, що в політиці найбільшу роль грає силовий чинник. Коли сила не підтримує мирних заходів — усі ті заходи згорі засуджені на невдачу. Тому Роналд Реген мав той успіх, що Москва погодилася на продовження переговорів про припинення перервон у зброєнні і Михайл Горбачов прилетів до Женеві, бо Реген привернув Америку повагу великодержави з могутньою збройною силою. Мудра політика ніколи не є односторонньою. Вона мусить бути двосторонньою — користуватися тихою дипломатією, але й мати завжди напоготові збройну силу, яка могла б досягнути успіху там, де тиха дипломатія заведе.

Це слова польського поета, лауреата нобелівської премії Чеслава Мілоша. У цих словах узмістовлене становище Польщі після оголошення воєнного стану і розгрому "Солидарності". Тепер вже не робітники, а інтелектуали починають думати над програмою нової опозиції до режиму. "Солидарність" зазнала політичну катастрофу.

У листопаді 1981 року у Варшаві була зустріч Валенси і кардинала Глемпа з ген. Ярузельським. Після того з політичної арени зник Валенса. На політичній арені залишилися тільки Церква і ген. Ярузельський. Третя сила, "Солидарність", сховалася у підземелля з усіма наслідками такого стану, а саме втратою суспільства після короткої радості з приводу мирної нагороди Валенси. Критичні польські інтелектуали кажуть, що Захід легко дав нагоду Валенси за "гарну поразку", бо тільки політичні факти стають історичними. Захід нагородив Валенси власне за те, що не дійшов до конфронтації з Москвою. Тоді треба було б якийсь час пояснювати свою недіяльність.

"Солидарність" прогала у грудні 1981 року, бо до боротьби не була приготована ані фізично, ані психологічно. Ця організація, яка постанала з чисто робітничого руху, не могла охопити цілого суспільства і проглотила "повстання без крові".

Усе так не можна заперечити відірвання суспільної і національної свідомості, яку десятиліттями

Михайло Кучер

„ДЕНЬ, КОЛИ ПОМЕРЛА НАДІЯ“

тримала у кайданах штучна дерев'яна режимова фразеологія. Однак це не була заслуга Валенси.

Патрістичний зрив "Солидарності" режим хутко знищив і він перейшов до історії. Щодо самої "Солидарності", то ота "робітничість" руху фактично була відбитою доктринами та фразеологією марксизму. Можливість спротиву режимові мала коріння в доктринальному мисленні польського комунізму. Тут фальшиву роль зіграв міт "кляси робітників", як сили авангарду у промислових країнах. Таким авангардом робітництво в соціалістичних країнах не є. В дійсності в капіталістичних країнах Заходу пролетаріат втрапив у революційності чисельно з різних причин зменшується. Можливо, що клясу можна вжити як рушійну силу, але вона не здатна збудувати щось краще на руїнах старого.

У Польщі робітничу клясу створено до доктринальної, позаекономічної мети. Комуністична країна опікується громадянством арбітрально, дає всім працю і одночасно від той ж державі робітник вимагає все більше.

Виглядає на перший погляд абсурдом, але польська влада із задоволенням спостерігає спад продукції, бо мала на кого звалити вину. Винні робітники, які

не хочуть працювати. Це досить болісно було по опозиції і "Солидарність" опинилася у становищі коли хотіла "осолодити каву без цукру", тільки, мішаючи ложечкою. "Солидарність" не знала що робити і з того постало знерухомлення суспільства та вияв недовіри.

Молодь — окрема тема. Вона розчарована, бо не дійшло до конфронтації з режимом. Залишилися робити хрести з квітів і співати народний гімн. "Солидарність" та інтелектуали, що були з нею, не потрапили поза загальніми публічно зформувати мету. Робітники не могли стати творчими програми, бо фактично мали (мусили мати) комуністичне мислення (!) з державними формами продукції. Щоб направили становище вже пізно. Авторитет робітників зменшується без огляду на спробу Валенси його затримати. Одночасно із втратою психічного динамізму зменшується чисельна кількість робітництва. Робітники масово йдуть на еміграцію, виїжджають на село, хворіють на професійні хвороби.

Валенса — не інтелектуал. Його військовий ступінь капіталь, отже народна освіта. Валенса хотів "поліпшити", або "зреформувати" соціалізм. Тут у Валенси становище типово клясове.

Польща знаходиться 38

років під комунізмом-ленінізмом, який є советським формою поневолення духового, господарського і всіх інших ділянок життя! У Польщі все менше говориться про СРСР. Це йде на користь Москві — все, що діється в Польщі й внутрішня справа. Польща опинилася віч-на-віч сама з СРСР. Уряд Ярузельського переконує, що він — це найкраща можливість для Польщі. Альтернатива? — советські танки. Чи можлива нова опозиція? Можлива, але вона мусить звільнитися від назви "робітничої". Деякі члени "Солидарності" вже розраховують на ласку партії, а це веде до самоликвідації і до пасивності.

Балис діяння "Солидарності" для Польщі виявився некорисним. Майже всі невеличкі свободи зменшилися. Руїна та економічний хаос поглиблюється. Терор охопив майже всіх. Країна втратила більше як за всі минулі повстання. Молодь масово втікає з Польщі. "Солидарність" мала дев'ять мільйонів членів, яких об'єднувала тільки ненависть до режиму. Люди повірили, що страйк примусить уряд до розмов. Рядові члени "Солидарності" виконали накази, але провідники походили з родин, які відігравали роль у будові власного комуністичного Польщі. Занадто багато було написано про можливість мирного домовлення із СРСР. Треба тільки діяти легально, а романтики закликають на барикади. Такі романтики власне виклика-

(Закінчення на стор. 4)

Марія Шаруда

„Українські стіби“

У квітні цього року пенсильванське видавництво випустило у світ книжку альбом „Українські стіби“, що її зладив Тарас Дяків Оніл. Як говорить упередження, — відсутність зрозумілої та добре ілюстрованої літератури про техніку української вишивки спонукає її видати цю роботу, щоб заповнити прогалину.

Багатство української вишивки полягає не тільки в розмаїтості візерунків та кольорів. У великій мірі його творить і незвичайна різноманітність способів накладання нитки на тканину, себто самої техніки відтворення візерунку, іншими словами — стібу. На жаль, чимало стібів зникає з ужитку. Одні тому, що вимагають багато часу на виконання або спеціальної тканини, яку трудно дістати; інші — бо відходять жінок, що вміли їх виконувати і могли б навчити охочих перейняти уміння.

Книжка „Українські стіби“ складена на зразок підручника для заочного навчання. Вона багатолітньою навчання не стільки зразками готових вишивок, як докладними діаграмами, що крок за кроком пояснюють виконання певного стібу. Досить уважно розглянути малюнки і вже можна самому відтворити двобічну стебнівку, що її залюбки вживають на Буковині; зайзвучання, поширене в південнохосній частині Поділля, чи снісний настіль, притаманний Київщині. Трудніше без сторонньої допомоги навчитися шити мережку або вирівнювання, але й це не є неможливим.

Особливо цікавий розділ, в якому упорядчена детальне пояснення способи зшивання окремих частин сорочок: рукавів до станка, уставок до рукавів тощо. Такі зшивки, виконані кольоровою ниткою, самі по собі стають прикрасою одягу, підкреслюють крій, надають самобутності готовій

речі. Досі на це не звертали достатньої уваги. В новітніх виданнях про з'єднувальні шви або зовсім негадуються, а як і згадуються то дуже побіжно. Так само цінним є розділ про рубці та про способи прибирування тканини біля манжетів, комірів, на верхній частині рукава.

Тарас Дяків-Оніл пророкує велику роботу, вишукуючи яскраві зразки вишивки, виконані рідкісними сьогодні стібами. Крім приватних колекцій вона надає доступ до багатих збірок Українського Музею в Нью Йорку й Музею при митрополичій катедрі в Бавнд Бруку. Використала упорядниця й недоступні загальні друковані матеріали: „Альбом узорів Зінківського повіту Полтавщини“ Клуниів, виданий 1914 року; розвідку Біленької про типи й орнаментацию українських сорочок, що з'явилася в Записках Наукового Товариства імені Шевченка у Львові 1929 року та інші.

Пояснення в книжці „Українські стіби“ подано паралельно українською і англійською мовами, що вможливило її читати не лише українцям. В англійському тексті збережено українські термінологію — мережка, протяганка, косичка — що треба вітати.

Книжка без сумніву, стане у великій пригоді кожному, хто бажатиме набутти практичне знання виконання українських стібів, а для тих, що не вишивають, але цікавляться народним мистецтвом, стане довідником термінології, і дасть загальне уявлення про географію розповсюдження певного характеру вишивки.

Альбом коштує 34 дол. з пересилкою. Його можна замовити від STO Publications, Dept. RS, P.O. Box 2085, Jenkintown, Pa. 19046. Мешканці Пенсильванії мусять додати до ціни 2.04 дол. місцевого податку.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ заявив кореспондентам, що амбасада ЗСА в Москві вже розпочала процес звільнення росіян, затриманих в амбасаді, маючи намір замінити їх американцями. Також в інших країнах Східної Європи з праці в амбасадах будуть звільнені чужинці, але в меншій мірі. Найбільше чужинців буде звільнено в Москві. Тепер в амбасаді ЗСА в Москві працює 250 не-американців, переважно росіян, на різних постах. Усі вони є або агентами КГБ, або працюють для цієї установи з примусу, в такий чи інший спосіб. Ця зміна коштуватиме Державний департамент додаткових 18 мільйонів доларів.

БРИТАНСЬКІ ЛЕТУНСЬКІ компанії припинили довіз харчів до Етіопії з огляду на те, що ситуація в тій країні значно погіршилася. Інші країни, зокрема членські країни Європейської економічної спільноти, ЗСА, Канада та інші продовжують, хоч в обмеженій кількості, довозити харчі й інші товари до Етіопії, не зважаючи на заклики, що тамошній прокомуністичний уряд зумисно здержує довіз харчів до північної частини країни, де ведеться відкрита боротьба антикомуністів проти центрального комуністичного уряду.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА в Єрусалимі і ізраїльські урядові речники відмовилися від коментарів у справі шпигунської афери веденої ізраїльською розвідкою на території ЗСА. Уряд прем'єр-міністра Шімона Переса просив ЗСА не розголошувати цієї справи, а головне не подавати подробиць, які можуть пошкодити праці ізраїльської розвідки у світі.

осередки. Ми мали, як ніколи, свої театри, свої хори, свої Музичні Інститути, свій балет, навіть свою оперу, що мандрувала з табору до табору.

І ось у нас в таборі Фрайман, пізніше Вернер Касерне, коло Мюнхену, рознеслася вістка, що в альпійському містечку Фюсен працює український хор під проводом Нестора Городовенка під назвою „Хорова Капеля України“.

Якже мені хотілося її почути і побачити! Але незабаром такі пошастили. „В Миттенвальді відбудеться концерт духовної музики Капелі України під керівництвом Нестора Городовенка“ — так ми вичитали в українській еміграційній пресі. Хоч зима була сніжна і мороз суворий, ми обоє з сном, Ігорем брили по коліна в снігу від залізничної станції Миттенвальду до готичної церкви. — Я забула про зиму і глибокий сніг, бо йшла слухати концерту.

Скрипучий сніг на дворі під ногами, вечірній присмерк у церкві, додавали особливого настрою. — Церква заповнялася публікою нашою і чужою... І понеслися з хорів мелодії наших найкращих церковних композицій, які спів з небес... А опісля що таке? Німці слухають, оглядаються. Це ж Бетговенівський „Агнус Деї“ і його „Реквієм“ з органами. Але ж твір зовсім іншого виконаний як вони звикли. Так з душею і серцем як можуть дати тільки наші українські співаки, маючи такого геніального диригента, як Нестор Городовенко. Так само вишла „Месса“ баварського композитора „Фільке“. Перепевне церква не відводить очей від хору. Під варіантним чудового концерту, я ніби на крилах, ніби близько небес. Чомусь хочеться плакати з радості і захоплення.

І гордо ми виходили з церкви: „Ось бачите, яку ми маємо музику і яких диригентів, що навіть вас чужих холодних людей зворушує і дивує. Нестора Городовенка доводно не пускати з церкви, дякували просили ще один раз прийти... Це був один триумф!“

Закінчення буде.

„Мол“ колись означав

публічну променад, нині — це суцільно закритий, охолоджуваний чи, огріваний центр закупів (shopping center). Майже половина відвідувачів, що просувається крізь мол, робить це з цікавості, щоб довідатися про щось нове, побачити чи зустрітися із знайомими, познайомитися із новостями на ринку, використати надзвичайні нагоди випродажі тощо. Нині „мол“ заступає колишню головну комерційну вулицю чи ринок міста і тим надає модерний образ дійсності. Замість хідників головної вулиці напрям променаді позначено квітами і деревами, а гуркіт вуличного руху заступає спокійна музика, яку синхронізує спадання вода з фонтанів. Цілий простір робить враження одності, а тому, що бракує офіційних дверей до поодиноких крамниць це влегше відвідування. У нутрі крамниць є кілими на долівці, а входи і проходи назовні викладені плитками, бо, мовляв, люди мають нахил ходити шкоро по твердій поверхні ніж по м'якій і витрачають менше часу між крамницями.

Американська суспільність другої половини нашого сторіччя змінюється і якраз це старастя використати „мол“. І так перший регіональний „мол“ із 1950 року головню мав представників великих крамниць, ресторани і місця з перекусками для вигоди покупців. Нині образ інший, бо у загальному крамниці — менші, місця розваги не мають того самого давнього значення притягати покупців, а на роздрібних крамницях є імена більш відомих їх власників.

Власливо модерний „мол“ перебирає зростаючу роль у житті американської суспільності так як колись у історії робила атенська агора, римське форум чи середньовічна катедральна площа. У „молі“ відвідувачі на відносно малій площі мають змогу вибрати різного роду товар і услуги і провести децю розваги. Кажуть, що у суботи більше людей їде до Кінг оф Праша, Пенсильванія, ніж на бейсболові змагання у недалекий Філадельфії.

Згадуємо „мол“ у Кінг оф Праша не тому, що він є тільки дві десятки миль від Філадельфії і до нього мають доступ півмільйона людей, що живуть у радіусі 20 хвилин їзди автомобілем, але і тому, що він складається з двох частин а саме Флаєра і Корт, які знову ж своєю структурою нагадують 23 тисяч американських центрів закупів. Мол у Кінг оф Праша є найбільшим комплексом закупів у

Юрій Р. Рибак

„МОЛ“ — СУЧАСНЕ МІСЦЕ ЗАКУПІВ

ресторани і місця з перекусками для вигоди покупців. Нині образ інший, бо у загальному крамниці — менші, місця розваги не мають того самого давнього значення притягати покупців, а на роздрібних крамницях є імена більш відомих їх власників.

Власливо модерний „мол“ перебирає зростаючу роль у житті американської суспільності так як колись у історії робила атенська агора, римське форум чи середньовічна катедральна площа. У „молі“ відвідувачі на відносно малій площі мають змогу вибрати різного роду товар і услуги і провести децю розваги. Кажуть, що у суботи більше людей їде до Кінг оф Праша, Пенсильванія, ніж на бейсболові змагання у недалекий Філадельфії.

Згадуємо „мол“ у Кінг оф Праша не тому, що він є тільки дві десятки миль від Філадельфії і до нього мають доступ півмільйона людей, що живуть у радіусі 20 хвилин їзди автомобілем, але і тому, що він складається з двох частин а саме Флаєра і Корт, які знову ж своєю структурою нагадують 23 тисяч американських центрів закупів. Мол у Кінг оф Праша є найбільшим комплексом закупів у

ЗСА.

Яка ж його величина? Він має більше крамниць ніж не одне середмістя, включно з Філадельфією. Ось для прикладу поміж 350 крамницями є 70 місць для всяких перекусок та „лише“ 37 крамниць з обувкою. Сам розвід цього комплексу — це зразок своєрідного успіху в історії розвою центрів закупів у ЗСА. Вистачить згадати, що на 1984 рік плановано 350 мільйонів доларів обороту, щоб оправдати існування а практично досягнуто 65 мільйонів доларів більше! Цей успіх частинно приписують тому, що його географічне положення є на перехресті головних доріг як теж продуманий план поодиноких крамниць, щоб касовий реєстр постійно „дзвонив“. Із поданої статистики виходить, що пересічний покупець у Плажі видає 64 дол. а у Корті 80 дол., що перевищує пересічний 35 доларів для всіх „молів“ у ЗСА. Майже 40 відсотків усіх приходів у Кінг оф Праша походить із шеститижневого різдвяного часу.

У загальному завважено, що пересічний покупець є чесний — ніколи не рушить товару і творить лише 30 відсотків усіх покупок. На-

томість 40 відсотків покупців присвоюють собі нелегально товар, якщо на це трапляється нагода, а перед рештою, себто 30 відсотком, годі охоронитися хоча найновіша електронічна апаратура слідує за поведінкою людей.

Згідно з офіційним обрахуванням, у цілий ЗСА трапляється річно коло 25 бильйонів доларів на крадяхів товару у крамницях, т. зв. шап-ліфінг. У висліді ціни на товар є яких 8 відсотків вищі ніж тоді, коли б світ піддержував Восьмої Заповіді Божої.

Плянники і будівничі „молів“ майже однодушно погоджуються з думкою, що похвалення у будові нових „молів“ перейшло до історії, бо майже у всіх можливих місцях ЗСА прийшло до насичення і 49 відсотків нищівної роздрібної торгівлі примістилися саме у центрах закупів. Тому, що розп'яжність назовні обмежилася, прийшла черга на внутрішню перебудову і модернізацію „молу“, беручи до уваги, що деякі з них вже пережили чверть століття свого існування і потребують косметичного відмодуження.

І здається, що крім самого технічного аспекту змін, власники мусять зосередити свою увагу теж на покупця, бо ж він рішає про їхній успіх. Тут у „молі“ зустрі-

(Закінчення на стор. 4)

Ольга Соневицька

НЕСТОР ГОРОВОДЕНКО В МОЇХ СПОГАДАХ

— Чи знаєте, що масмо нового незвичайно талановитого диригента? — сказав до нас Василь Барвінський, тримаючи в руках ноту, що якраз надійшла.

Нас кілька осіб, що принагідно були в Музичному Інституті у Львові, пішли з ним до його директорської канцелярії і з нетаємною цікавістю слухали рецензії з французьких газет з Парижу, де тоді саме концертував Нестор Городовенко з київським хором „Думка“. Директор Музичного Інституту був дуже оживлений, незвичайно зацікавлений успіхами талановитого диригента.

Рецензії в газетах походили від визначних французьких критиків. Інакше не звернув би уваги серйозний у музичних справах вимогливий Василь Барвінський. От тоді на початку 30-их років я вперше почула ім'я Нестора Городовенка. З того часу я щільно спілкувала і де могла довідувалася про нього.

Прийшла війна 1939 року у воєнний метушлив люди ні про що не думали, тільки як себе зберегти. Проте, згодом, більшовицька влада почала перерганізовувати життя на свій лад. Постановили теж створити у Львові професійний хор-капелю. Маючи списки співаків „Богача“ та інших львівських хорів казали їм явитися на пробу голосу. Не було ради, треба було ставитися на приказ. По перевірці, я

попала в склад Капелі „Трембіта“ при філармонії, яка мала 80 співаків, (новий склад) не тільки українців, але й жидів, поляків та росіян.

Діставши виказу „Артист львівської філармонії“, я мусіла підпорядкуватися її законам. Нашим диригентом був Гончарів, колишній довголітній диригент Софійського Собору в Києві. По кількісному приготуванні нас післали з концертами на т. зв. гастролі в Україну. Я тішилася, що буду мати нагоду побачити Київ, Одесу, Черкаси, Прилуки, Полтаву й може інші міста. Я сподівалася, що не тільки огляну нашу чудову Україну, яку ми в Галичині знали тільки з книжок, але десь доконець наткнемося на найкращий хор „Думка“ як нам обіцяли тим паче, що ми мали ставати на „союзмагання“ з декількома хорами. Шоправда ми змагалися декілька разів з різними хорами, навіть з військовим 200-членным хором Олександрова в Москві (розуміється, з „гармошками“), але до зустрічі з Капеллю „Думка“ не дійшло і в той час не пошастило мені побачити Городовенка.

У 1943 році коли німці т. зв. вирівнюючий фронт відступали все далі і далі взад, приїжджало багато наших братів з України ібо волі чи неволі. І от раз на співаків нашої шіснадцятки в радіо, приносить проф. Микола Колеса таку вістку: — Чи знаєте, що приїхав Нестор Городовенко? Чи хочете хто піти зі мною на Францішканську вул. послухати як він виконує „Шедрика“ і „Дударика“! Не треба казати як з охотою язголюсилося. — Це була, так сказати б, моя друга зустріч з Нестором Городовенком. Але і тоді ще не мала шастя його особисто пізнати, хіба тільки побачити людину, про яку всі говорили на кожній нашій співації.

Прийшла еміграція. Ми розташувалися якось по таборах, де удавали, що живемо в нормальних обставинах життя; тоді виникали різні перерізи організації, також і культурного характеру. Нарід збитий у великих купчених, формував, крім політичних, всілякі наукові і мистецькі

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профінансування хвороби і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім дзвінком.

Адреса у Мангеттен: 630 5th Avenue, Room 1803 New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue Forest Hills, N.Y. 11375 (718) 459-0111Світова Священна Рада
Української Наукової
Віри

вітає усіх Українців

з Різдом Світла Дажбожого
і бажає усім

Веселих Свят

та всього найкращого в їх житті.

Українська Віра є НАЦІОНАЛЬНА

по ЗМІСТУ і ФОРМІ.

МОЛИТВА ДАЖБОГУ

ДАЖБОЖЕ —

Ти Святий Дух Народу Мого,
Ти єдиний бо мій Віра в Тебе єдина,
Ти могої, бо мій Віра в Тебе могої,
Ти Безсмертний, бо мій НАРІД БЕЗСМЕРТНИЙ.

ДАЖБОЖЕ —

Люблю Тебе, щоб в моєму народі була любов,
Обороню Тебе, щоб мій народ мав ВОЛЮ,
Обожню Тебе, щоб мій народ мав свою Віру.

ДАЖБОЖЕ —

Ти і Я є одна суть Духа і Тіла.
Ти і Я є одно минуле, сучасне і майбутнє —

СЛАВА ТОбі!!

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню — ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

П'ятниця, 20-го грудня 1985 р. — Початок 7-ма год. веч.

ВЕЧІР НА ПОШАНУ
ПИСЬМЕННИКА

ІВАНА ФИЛИПЧАКА

АВТОРА ІСТОРИЧНИХ ПОВІСТЕЙ

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

1. Д-р БОРИС ФИЛИПЧАК — „Слово про Батька“
2. ІРИНА ДИБКО-ФИЛИПЧАК — „Рецензії на творчість письменника“
3. МАРТА ШРАМЕНКО — Уривки з творів
4. ТАРАС М. ГРИЦАК — Уривки з творів

Наближена програма:

П'ятниця, 27 грудня 1985 р. — ВЕЧІР на пошану письменника ФЕДОРА ДУДКА
з нагоди 100-ліття з дня народження.

У неділю, 28-го жовтня, українська православна церква в Кліфтоні, Н. Дж., відзначила 60-ліття свого існування та спалення позички урочищу Службою Божою та величавим бенкетом.

Запрошений на це відзначення Первоієрарх Української Православної Церкви в ЗСА Блаженніший Митрополит Мстислав, з приводу занедужання, на превеликий жаль, не міг прийти.

Архирейську Службу Божу очолює нововисвячений Єпископ Антоній у сослуженні настоятеля о. прот. Митроха Пахолок, о. прот. Богдана Желіхивського, настоятеля церкви св. Трійці в Трентоні та декана Нью Джерзі — Нью Йорк деканату, о. прот. Михайла Земляченка, настоятеля церкви св. Покрови в Кліфтоні, Н. Дж., диякона Євгена та семінарів Тараса Руденка і Юрія Гільтайчука. Співав хор ім. М. Лисенка під диригентурою проф. О. Головацького, який приїхав на це свято з Флориди.

Після облачення та перед початком Служби Божої Провисшійший Єпископ Антоній посвятив відновлений іконостас, працю якого займався мистець-малюк М. Голодник.

Закінчилася Архирейська Служба Божою проповіддю Єпископа Антонія, яку він присвятив християнським моральним засадам в житті людини й спільноти.

60-ліття церкви

Св. Вознесіння у Кліфтоні

наголошуючи, що вони є єдиними запоруками духовної сили в житті людей, привітом настоятеля нашої церкви о. прот. Митроха Пахолок та відспіванням многоліття.

Бенкет, який відбувся в Вейн Манор в присутності 345 осіб, започаткував молитвою Єпископ Антоній.

Присутніми на бенкеті були: сенатор стейту Н. Дж. Джозеф Бубба, за ініціативою якого в сенаті цього стейту була підписана резолюція з нагоди 60-ліття нашої церкви, асамблеї стейту Н. Дж. Геральд Зекер та Нютон Е. Міллер. Федеральний конгресмен Б. Ров репрезентував Грейс Гурзузі. Представником міста Кліфтона була майор міста Глорія Колондзі, яка привітала та відчитала декларацію міста Кліфтона з нагоди 60-ліття нашої церкви.

Президент Роналд Реген та губернатор Томас Кейн прислали привітти.

Усно склали привітти отці настоятелі сусідніх парафій: о. прот. Богдан Желіхивський, церква св. Трійці в Трентоні та від деканату Нью Джерзі, о. прот. Михайла Земляченка, від церкви св. Покрови, о. прот. Тараса Чубенка з Карпенту, о. прот. Сергія Непрілі від церкви св. Трійці в Ірвінгтоні та о. прот. Івана Наконечний від церкви св. Вознесіння в Мейплвуді. Всі вони підкреслили великий вклад отців — настоятелів та парафій, які доклали багато зусиль в розбудові нашої парафії. Отець Рафаїл з місцевої української

кої католицької церкви св. Миколая закликав до дружньої співпраці наших церков на терені Пассейку — Кліфтона.

На залі були присутні та склали свої привітти представники всіх організацій на нашому терені, а саме: від імені Кредитівки, голова Я. Федун склав щедрий дар в сумі 600 дол.; Самопоміч, СУМА, Пласту. Окружного Комітету Українського Народного Союзу, УК-КА, Союзу Українок 18-ї 170-ї відділи, ОЖОЧСУ, ООЧСУ, Народного дому, Української Централі, Українського Вільного Університету, Організації Оборони Лемківщини, 182-го Відділу УНС та 141-го Відділу УНП. Крім того, голови організацій при нашій церкві склали свої пожертви для церкви — сестричтво, хор ім. Лисенка, недільна школа і Православна Ліга.

Привіт з Гарварду склав д-р Сисин, наголошуючи на важливості української науки в вітчизняному світі.

Лесьо Сисин — найстарший член нашої парафії, був одним із членів-засновників, який залишився в живих, пригадав нам ті тяжкі часи, коли невелика група людей взялася за відважне діло і 60 років тому назад купила церкву, яка була посвячена Блаженнішим Митрополитом Іоаном в 1925 році.

На закінчення промовляв голова парафії Петро Величко, який представив історію церкви в трьох фазах: коли невелика група людей, для потреби духовного життя, купила

церкву; коли після Другої світової війни прибули нові імigrанти і активно включилися в церковне життя, побудувавши іконостас та почали будувати нову церкву, і коли величаву церкву була побудована і сьогодні парафія вивалялася зі своїх фінансових зобов'язань.

„60-ліття — це довгий і тяжкий шлях до завершення величного діла будови церкви та спалення позички. За це подяка нашим попередникам, що не жаліли ні труду, ні грошей на будову величного храму на славу Божові і Українській Православній Церкві. На цьому ми не можемо зупинитися, ми мусимо далі стрімжити і йти далі шляхами наших дідов і батьків для розквіту парафії“, — підкреслює у наступній промові представник молодшої генерації Володимир Могучий. „Наша мета на майбутнє — це побудувати громадянський дім, який служив би культурним центром для майбутнього покоління. Це ще довгий шлях, але з Божою допомогою ми до цього дійдемо і наші діти та внуки будуть горді за своїх батьків“ — закінчив свою промову Володимир Могучий.

Єпископ Антоній у своїй промові говорив про засади науки Христової у суспільному житті. Отець прот. М. Пахолок подякував Єпископу, що своєю присутністю звеличав це свято та побажав йому успіхів у відповідальній праці для добра Української Православної Церкви в Америці.

У мистецькій частині брав участь танцювальний ансамбль „Чайка“ при озері СУМА в Йонкерсі, хореограф Орест Русенко. Присутні на залі широко вітали молодих сумівів-танцюристів. Приємно було спостерігати цю молодь, яка віддано продовжує українські традиції. Від імені нашої парафії бажаємо їм багато успіхів на майбутнє.

Тостмайстром цього бенкету був Степан Татаренко. З нагоди 60-літнього ювілею була видана ювілейна книжка.

Позичку на будову нової церкви наша парафія дістала від УНС-Союзу.

С. Марченко

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕГЕН підписав закон, яким бюджет країни має бути збалансований до 1991 року. Цей закон пересує рішення у справах бюджету з Конгресу до Білого Дому і тому багато законодавців є проти цього.

У ДЕСЯТУ БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашої Найдорожчої і ніколи Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМУСИ, БАБИ КАСІ І БАБЦІ

бл. п.

Катерини Вербовської
з дому Майхровіч

18-го ГРУДНЯ в українській православній церкві при Фултоні Авеню буде відслужена ПАНАХИДА по Службі Божій.

Також в польській костелі, 18-го ГРУДНЯ буде відслужена ПАНАХИДА по Службі Божій.

Просимо в цей день згадати Покійну в своїх молитвах.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!
МУЖ з ДІТКАМИ, ЗЯТЯМИ І ВНУКАМИ

З великим смутком ділимося з Прихильцями і Знайомими,
що дня 10-го листопада 1985 р. відійшов у Вічність
наш Найдорожчий СТРИКО

бл. п.

ВІКТОР КОНОЛ

народжений 12. 2. 1913 р.

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 13-го листопада 1985 року
ПОХОРОН — в четвер, 14-го листопада 1985 р., о год. 9:30 ранку
з церкв. Непорочного Зачаття, Гештретт, Міш. Похований на цвинтарі Монт Олівет.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Горем прибиті:
ЯРОСЛАВ КОНОЛ з дружиною
Блонжа Я. даша Родина в Україні

Український Спортивний Клуб у Нью Йорку

дільність сумною вістю із своїм Членством
і усією Громадою, що у дні 15-го грудня 1985 р.
помер на 68-му році життя
довголітній член Клубу та член його Управи

бл. п.

Стефан Бардигула

ПАНАХИДИ за упокій душі Покійного будуть відправлені
в похоронному заведенні П. Яреми, в понеділок та у вівторок,
18-го і 17-го грудня 1985 р., о год. 7-їй веч.
ПОХОРОН з церкв. св. Юра в середу, 18-го грудня 1985
року, год. 9:30 ранку на цвинтарі св. Духа у Гемптонбургу, Нью
Йорк.

Дружини та Дітям Покійного найщиріше співчуття складає
Управа Українського Спортивного Клубу

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІАРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІАРШІЙ ФОНД зложили

X — 85

По 20.00 дол. — Володимир і Оля Тутка, Р. і О. Равлюк, д-р В. І. Ціханський, д-р Роман Мороз, Осип Безкоровайний, Гнат Салдан.
По 10.00 дол. — Ярослав і Ірина Лесів, Петро Ріш, М. Рубчик, д-р Ю. І. Химичев, д-р Богдан Бабій, Григорій Слобода, д-р Богдан і Мирослава Кондра, С. І. Я. Яц, Юлія Філь, Степан Кусак, Іван і Марія Парасак, Марія Аврамчук, Ярослав Харчишин, Анна Оприск.
По 5.00 дол. — Тана Паш, Микола Оприско, Йосафат Турчин, Володимир Сушків, Григорій Мокляк, О. і М. Бодлак, М. Вовчук, Б. Мілан, Онуфрій Литвин, Теодор Васюта, Іван Чорний, Іван Христан, Іван Борис.
4.00 дол. — Люба Савеска.
1.00 дол. — Микола Палюк.

Листи ч. 1944, 2026 і 2027 — збірка в Гантері, Н. Й. — переслала Ольга Кобзар, Листа ч. 1944 — збирала Ольга Кобзар, зложили:

100.00 дол. — д-р М. Козарська.
По 50.00 дол. — Дмитро Круль, О. і І. Гарасовські, Родина Єфремових.
По 40.00 дол. — Л. Р. Мусій, Лев і Оксана Шурі.
По 30.00 дол. — Роман Рогожа, Р. І. Загайкевич.
25.00 дол. — Дамян і Люся Поритко.
По 20.00 дол. — Ірина Качмарська, Б. Жеребський, о. Б. І. Смики, М. Е. Козак, Стефа Пурий, Л. і М. Пежанські, Б. і І. Висоцькі, Ольга Кобзар.
15.00 дол. — Володимира Гіряк.
По 10.00 дол. — Марія Даниш, Надія Світличка, Галина Назар, Марія Гарасовська-Дачишин, Степан Салки.

Листа ч. 2026 — збирав Йосиф Іванчук, зложили:
150.00 дол. — Софія Шипот.
100.00 дол. — Юлія Холевка.
По 50.00 дол. — Маркіян Титла, д-р Т. Кулик, Теофіл Кулик, Богдан Титла, Б. і Євген Титла, Ірина Петрій, Б. і О. Михайлів, М. і І. Коць, Я. Гайвас.
По 30.00 дол. — Л. і Я. Федун, Андрій Федун, Я. і М. Вижницькі.

По 25.00 дол. — Богдан Кузишин, Л. і Л. Зелик, Богдан і Ірина Чумовські, Юрій Ференцевич, Я. і В. Бачинські, д-р Іван і Л. Мартинчук, Андрій Іванчук, В. і С. Гной, Н. і Ю. Струтинські.
По 20.00 дол. — Н. і Соневички, Т. С. Гевра, Володимир Слїж, Р. і Х. Соневички, Христина Гевра, В. Михайлів, М. і А. Лумик, Я. і С. Іванчук, Р. Позинський, Я. і Марія Кулинич, С. і П. Шурі, Л. Лопатинська.

По 10.00 дол. — Олександр Кузишин, Ольга Титла, Юрій Яцусь, О. і Є. Кухар, Іриней Темницький, Євген Лашки, С. Вояк, М. і Н. Білоус, О. Пахолок, М. і М. Сірі.

Листа ч. 2027 — збирала Марія Угорчак, зложили:
25.00 дол. — А. і К. Бук.
20.00 дол. — Теодор і Марія Угорчак.
По 10.00 дол. — Василь і Марія Палідов, К. Шевчук, О. Кюфас, Е. Плескачевська, В. Левіцький, Софія Лада.

Датки на Патріарший Фонд в Дітроїті, Міш. — збірщик Анатолій Роман.
5.00 дол. — Стефанія Годів — в річницю смерті сп. п. Блаженнішого Патріарха Йосифа.

Збірка у пам'ять бл. п. Теофіла Швайкуна, зложили:
50.00 дол. — Григорій Філь.
По 20.00 дол. — д-р Микола і Лінда Григорчук, Маруся Савка.
10.00 дол. — Дмитро і Люба Федорко.

2,000.00 дол. — мгр. Володимир і Марія Петришин (в першу річницю смерті бл. п. Патріарха Йосифа).
1,000.00 дол. — Український Народний Союз, Джерзі Сіті, Н. Дж.
По 500.00 дол. — Юлія Вертипорох, Михайло Шипула (у пам'ять Батька бл. п. Василя, Матері Анастасії, дружини Оксани і Доньки Ірини — згинувшої у рядах УПА).
По 100.00 дол. — В. Леханка, Іван і Михайлина Ісцьків, Островський.
По 25.00 дол. — Вадим Стельмах (Меквіл, Австралія), Йосиф Губчик, Грегор і Ярослав Мельник, Анна Мелько (на радіопрограму „Голос Укр. Діаспори“).
15.00 дол. — Теодора Королішин.

З нагоди 50-ліття д-ра Леоніда Рудницького зложили:
100.00 дол. — Надія Лопуцька.
25.00 дол. — д-р Олег Слюсар.

В пам'ять бл. п. д-ра Богдана Лончини зложили:
50.00 дол. — Василь Лев.
20.00 дол. — Олена Филипович.

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Богдана Лончини зложили:
100.00 дол. — д-р Йосиф Орішків.
25.00 дол. — д-р Роман Осінчук.

Дод. ток до збірки на листу ч. 1643 — Лейк Джордж, Н. Й. переслав Іван Антоняк, зложили:
75.00 дол. — Юрій Сливка з родиною.
70.00 дол. — Орест і Марія Бойчук.

Збірка замість квітів на могилу сп. п. Блаженнішого Патріарха Йосифа в Порейн Огайо — переслав Олександр Крайчик, зложили:

По 25.00 дол. — Олександр Крайчик, д-р Юлія Сілецький.
По 20.00 дол. — Віктор Кулинич, Володимир Горський.
15.00 дол. — Степан Гачарик.
По 10.00 дол. — Євген Пашин, Євген Пакуш, Борис Капюшкін.
По 5.00 дол. — Дмитро Костюк, Григорій Діріє, Омелян Лещук, Константин Мацишинський, Володимир Кульчицький, Володимир Сілецький, Мирослав Сушко, Володимир Беззакський, Микола Бучинський, Євген Химич, Дмитро Курдяк, Степан Маланчук, Степан Шуя, Петро Головацький.

2.00 дол. — Микола Теребешевський.

Листа ч. 1954 — збірка в Маямі, Флориді — з нагоди першої річниці смерті сп. п. Блаженнішого Патріарха Йосифа — переслала Вероніка Цегельська, зложили:
50.00 дол. — Михайло і Ольга Ковальчук.
По 20.00 дол. — А. Горак, Анна Баранецька.
По 10.00 дол. — Павло Гарматій, Володимир Попович, Тимофей Гарасим, Степан Венгловський, Ю. Кондзюла, Д. Грамк, В. Гелембин, Любов Кобрин, Павло Гадаза, Анастасія Кроп, Осип Сохор, Ева Лукняк, Михайло і Іванна Яремко, Іван Кашур, Зенон Пиллар, Ярослава Терпелюка, Анна Зуб, Мери Єгер, Петро Гуменюк, М. Стасюк, П. і Л. Маринюк, Володимир Тритак, Петро Ванаш, Христина Неганів, Ярослав Назаркевич, Іван Мішук.

По 5.00 дол. — Василь Давидович, Антін Біленький, Іван Хоптія, Розалія Стах, Томас Ярема, Ярослав Пободич.

Листа ч. 1959 і 1961 — збірка Українського Патріархального Т-ва, Відділ Кергонскон, Н. Й. — з нагоди першої річниці смерті сп. п. Блаженнішого Патріарха Йосифа — збирав Михайло Курляк, зложили:

По 200.00 дол. — Михайло і Анна Курляк, Омелян і Марія Смишків.
По 100.00 дол. — Степан Олексів, Укр. Патр. Т-во в Кергонсконі.

По 50.00 дол. — Осип Гуменич, В. і А. Мерешук.

По 25.00 дол. — д-р Роман Барановський, Ярослав і Люся Чайківські, (Бостон), д-р Микола Крижановський, УККА — Відділ в Кергонсконі, Аніза Бушак, о. д-р Богдан Волошин, Самопоміч — Відділ в Кергонсконі.

Збірка у пам'ять бл. п. д-ра Богдана Лончини, зложили:
По 100.00 дол. — І. Виницький, І. А. Дутко, Я. І. Іванець, М. І. Кунинський, Б. І. Петріна, М. І. Х. Юзич, Культурно-Громадський Клуб.
70.00 дол. — К. І. Е. Дзюба.

По 50.00 дол. — О. Воробкевич, І. Р. Гайда, В. І. Х. Гнатчук, о. П. І. О. Гадаза, Д. Дудра, В. І. Н. Заревич, Е. І. М. Козак, М. І. О. Конюх, Я. І. Д. Кузьмин, О. Лончина, І. І. Лаш, М. Марунчак, Л. І. Обухевич, В. І. О. Паліж, О. І. А. Пришляк, Б. І. Л. Сосницький, С. І. А. Феденко, О. Балтарович.
40.00 дол. — Д. Конюх.

По 30.00 дол. — І. Бемко, Л. І. Н. Гевко, Я. Конопада, Д. Кузик.
По 25.00 дол. — М. Андрусак, М. І. О. Климишин, І. І. З. Козак, В. І. Д. Колондін, М. Косарчин, Б. І. Л. Крамарчук, Я. І. С. Кришталович, Ф. Кульчицька, І. І. М. Кунинський, О. І. С. Логінін, С. Лукецька, В. І. Д. Маркус, О. Мигаль, Е. І. М. Михалович, О. Назаркевич, Р. І. А. Приймал, І. С. Пришляк, І. Решетипович, М. Тимак, Д. І. П. Федорко, Рідна Школа, Дітроїт, СУА 45-їй Відділ, д-р Романа Навроцька.

По 20.00 дол. — Б. і В. Андрушків, В. і Є. Барнич, М. Беневич, С. і І. Білі, А. і Л. Блюй, О. Гевко, М. і Л. Григорчук, І. Грушечков, Я. і С. Дуб, Б. Дяк, С. і М. Зубаль, М. Кізіма, С. і Є. Климишин, М. і Ю. Косаревич, М. і Ю. Ласка, А. і С. Лісевич, М. і Ю. Мухній, Н. і Л. Пакула, І. С. Петрушук, Л. Прокон, В. і Ю. Савків, О. і З. Серфін, В. і Л. Сої, А. і М. Татарські, Р. і Г. Татарські, Р. Тобіянський, М. і С. Томин, М. Шехович, М. і Шумило, С. Шуровська, Миш. Ком. Обор. Надбужанців.

По 15.00 дол. — Т. Марчак, Е. і М. Турянські, Б. і О. Федорович.

По 10.00 дол. — Р. і М. Баранчик, Род. Бевчик, О. і А. Бігун, С. Вірстюк, Г. і Л. Галаженко, С. Говід, Т. Горенчук, С. М. Григорчук, А. Дяків, М. Заблоцька, М. і І. Іванчик, М. і К. Іванчук, М. Іванович, М. і М. Кавка, Я. Карпінський, О. і М. Кайтківські, В. і К. Кізіма, Р. і С. Ковч, Р. і І. Кордуба, Я. Кривий, В. Кудрик, М. Кузьо, В. і Н. Кучер, Р. і М. Лазарчук, М. і С. Лєгет, А. Левак, Б. і І. Левіцький, І. Лотковський, Е. і А. Латішевські, Е. Мадич, О. і Д. Макар, О. і А. Мацишинські, С. Мигаль, О. Несторович, М. і С. Огладж, Г. і К. Озарків, Р. Омешинський, Д. Ременюк, В. Рижий, М. Савка, І. і І. Сенчук, Б. і С. Середюк, О. Сливинський, О. Стояловська, М. Тарнавська, П. і П. Ткач, О. Ткачук, С. М. Федірко, І. Швайлюк, С. Шумило, В. і А. Чубати, Р. Чубата, П. Яреський.

По 5.00 дол. — Х. Заричка, Л. Кітаста, Р. Кордуба.

Українське Патріархальне Товариство Відділ: Пітсбург і околиці — збірка — Коляда 84-85 рр. — переслав Петро Годованець.

збірка у Вайтгон, Болдвін, Бренууд і Окланд — колюдували: А. Германський, В. Бобурчак, В. Стець.

зложили:
50.00 дол. — проф. Василь Яшун.
30.00 дол. — М. Крупа.

По 25.00 дол. — М. Комічак, О. і Г. Полатайко, З. Луківський, А. Германський, П. Данек.

По 20.00 дол. — П. Годованець, Н. Диркач, А. Заблоцький, Р. Комічак, Провідниця — Відділ 165.

15.00 дол. — В. Стець.
По 10.00 дол. — В. Дзядик, М. Дзядик; Е. Зварич, В. Бобик, В. Дитко, М. Купчак, В. Бобурчак, А. Шмуй, Я. Бернацький, П. Вельгош, П. Мількат, М. Франко, А. Пугак, М. Годованець, І. Бородин, М. Бібик, Я. Качурка, Л. Залішук, Д. Головатий, М. Чорний, М. Мураль, Т. Івасів, Марк Комічак, Боднар, В. Гуменицький, М. Козак, А. Волос, Ю. Перекішка, М. Германський, Р. Спільник, В. Савко, С. Голубяк.

По 5.00 дол. — В. Максимович, П. Яцишин, М. Семків, П. Пласк, Ю. Пласк, В. Садовий, П. Гріник.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1985 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1985 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1985 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Філадельфійський...

(Закінчення зі стор. 1)

Філадельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні, що його очолює Уляна Мазуркевич, помітив подібне звернення на повну сторінку у щоденнику „Вашінгтон Таймс“ в день самої конференції, 20-го листопада ц.р.

Під час відвідин редакції „Свободи“ у вівторок, 10-го грудня, У. Мазуркевич і Христина Сеник, поінфор-

Христина Сеник (зліва) і Уляна Мазуркевич в редакції „Свободи“.

мували, що на це звернення комітет вже мав багатий відгук, зокрема від українців, які на подану у зверненні адресу комітету прислали листи заохоти і грошові дати на його дальшу працю. Фонди на це одностороннє звернення зібрані членки цього активного комітету серед щедрих українців.

Комітет, як твердили його членки-гості в редакції, планує знову помістити односторонню заяву в обороні національних і людських прав в Україні та тих, що їх там відстоюють, ризикуючи життям. Залежно від дальшої збірки фондів і допомоги української громади така сторінка може з'явитися вже навіть у січні в День Українського Політв'язя, або в роковини проголошення незалежності в 1918 році.

Беручи до уваги відносно низький коштів сторінки у „Вашінгтон Таймс“ — 2,700 дол. — великий розголос і імпульс на публічну оцінку таких оголошень і почитність цього щоденника та його позитивну настанову до українців та інших етнічних груп, комітет сподівається, що громада підтримає його ініціативу в тій справі і допоможе йому в цей спосіб тримати справу національ-

„Мол“...

(Закінчення зі стор. 2)

чаються всі генерації. Матері припроваджують дітей, бо для них завжди знайдеться щось нове, а при тому вони можуть заспокоїти свої потреби закупівлі. Тому вважають, що „мол“ це величезний „baby sitter“ так довго, як довго батьки мають гроші, або кредитову картку, або охоту прогулянки.

Психологи, знову ж, уважають, що сама дія закупів може бути теж словом сили і разом рідом терапії для поборювання депресії та вини..., бо покупки мають широкую можливість виявити себе привабливими, інтелектуальними, приязними — словом досягнути позитивне наставлення, а в висліді — їх огорне почуття щасливої хвилини.

„День...“

(Закінчення зі стор. 2)

ють народне нещастя. Постала нездорова думка про розбиття у ЦК партії. Вла-да знає, що поступає зле і їй треба допомогти направи-ти становище. Тому буде краще. Легенда, що в партії є „ліберали“, які хочуть погодження з народом — шкідлива. Така легенда була потрібна режимові для підготування військового стану. Подібний стан вия-

вив інтелектуальну неефективність дорадників Вален-си, які мали наукові титули, але більш нічого. Пізніше прийшло гірке розчаруван-ня — масо багато вчених, але мало мудрих. Церква не дала підтримки політично-му конфліктові громадян-ства з режимом. Кардинал Глемп своїми виступами 13-го грудня 1981 року викликав у людей зневіру у вартість спротиву. Проповіді Папи пафистичного характеру також викликали у людей потребу послуш-ності владі. Багато людей дока-

зувало раціональність сою-зу Польщі з СРСР. Ніколи так багато не хотіли так мало (!), а дістали ще менше того, що вже мали.

Незадоволення кардина-лом Глемпом у Польщі помічається. Є люди, які пові-домляють польська преса за кордоном, — які називають кардинала „товариш“, або „червоний кардинал“. Це походить з рядів молодого духовенства, яке готове на жертву навіть життя.

Зрештою, що можна ви-магати від Валенси, людина з народною освітою, коли польський екзильний уряд у Лондоні майже пхнув Польщу в союзову орбіту за Другої світової війни, а Крайову армію поставив у становище помічника чер-воний армії.

Однак з песимістичними поглядами Мілоша трудно погодитися хоч він має великий вплив на мислення у Польщі. Поляки не хотіли „мало“. Гасло, „щоб Поль-ща була Польщею“ макси-мальне, воно маштабне. Інша справа чи його можна було зреалізувати після Бу-лапешту і Праги.

ВІЛЛІ БРАНДТ, голова соціал-демократичної партії і колишній канцлер федерального уряду в Бонні, відвідав недавно Польщу Народну Республіку і там зустрівся з численними демонстрантами, прихильниками забороне-ної робітничої профспілки „Солідарність“ від безпосеред-ньої зустрічі з якими він відмовився. Речники „Солідарнос-ти“ вважають, що приїзд Брандта до Польщі був задуман-ний для того, щоб підбудувати режим Войцеха Ярузель-ського і компанії. Згідно з офіційною версією польських засобів масової інформації, західні ворожі до Польщі кола потерпіли поразку, особливо ті, які намагаються ізолюва-ти Польщу від решти країн світу. Колишній канцлер ФРН висловився проти економічних санкцій ЗСА, якими Америка хотіла покарати Польщу за проголошення нею воєнного стану в 1981 році.

В Торонто...

(Закінчення зі стор. 1)

щоб відвернути увагу захід-нього світу від свідчень цих спільнот проти злочинної політики Кремля не тільки всередині СРСР, як русифі-кація, брак елементарних людських прав, драконсь-ких пресудів та ославлених гулагів, але також проти імперіальної загарбницької політики в світі, включно з повітряним піратством. Кремль своїми атаками на демократичний світ маскує теж своє колаборанство з Гітлером в 1939 - 41 роках та свої численні злочини проти гуманності (голодо-мор в Україні 1932-33, сжов-щина, та масові розстріли у в'язницях Західної Укра-їни в 1941 році).

Конгрес також виявив затурбованість, що Комісія Дешена шукатиме свідчень проти своїх громадян в су-дейській системі СРСР, яка з правила не тільки „добри-рає“ до політичних процесів „своїх“ свідків та повчас-них свідків, які зізнавалися, але також змушує звинуваче-них терором до каяння.

Конгрес рішучо протес-тував проти цього, щоб су-дейські чинники Заходу пак-тували зі советськими про-курорами КГБ, як це було в ЗСА з Бюром спеціальних інвестицій (ОСІ).

Конгрес доручив Голо-вній управі опрацювати окремим меморандуми в пере-дискутації справах та розіслати їх до зацікавле-них урядів західних країн.

В неділю, 24-го листопа-да в ранніх годинах учасни-ки конгресу взяли участь в

Службі Божій та Панахиді, яку служили отці духовні в пам'ять тих, які загинули в тюрмах і концетраках та зложили своє життя в жерт-венний праці для України. Стосовно слово виголосив в церкві св. Покрови о. мит-рат С. Іжик. Після Богослуж-ся єлєгати зложили спіль-ний вінок у стіп українсь-кого пам'ятника поляглим.

Конгресом провадила п'я-тихденна Президія на чолі П. Башуком. Влаштовано пресову конференцію, якою проводив інж. В. Беззліб-ник. На спільній вечірній про-мовляв посол П. Боср, рад-ний міста Василь Бойчук, С. Караванський та посол до легіслатури Юрій Шимко, який дуже ретельно висвітлю-вав напади ворожих сил на український національний та-бір та роллю українських політичних в'язнів в обороні доброго українського іме-ни. Була також мистецька частина, в якій брали участь соліст В. Шавель та артист рецитатор В. Довганюк.

У всіх виступах доповіда-чів наголошувалося потре-бі писаної документації, а конгрес схвалив видати збір-ник матеріалів про німець-ку окупацію України в часі Другої світової війни, в українській та англійській мо-вах.

На конгрес наспіли чис-ленні привітання від політич-них в'язнів з різних країн Європи та американського континенту. Серед назва-них був привіт від колишніх в'язнів Польщі (Барчева, Вронки, Фордон, конітабу-ру Явочно та табору інтер-нованих в Угерцах). Були теж привітання від колиш-ніх в'язнів Гортійської Ма-лярської та її сестринка СС СР.

Окремим письмом приві-тав конгрес прем'єр мініс-трів Брасн Малрун, прези-дент УНР Микола Лівич-кий, як теж цілий ряд гро-мадських і церковних дія-чів.

Вирішено відбутися наступ-ний конгрес в 1988 році.

СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА ТІЛЬКИ

на місяць грудень 1985 — всі три книжки за

200.00 дол.

АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

за редакцією проф. ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА

Алфаветична, багато-томова Енциклопедія України повинна бути в кожному домі американця і канадця українського походження. Базована на 25 роках праці, понад 100 науковців у цілому світі — є першорядний показник життя і культури українців в Україні і в діаспорі. Цей величавий науковий проєкт представляє комп-летне зведення і доповнене видання по сьогоднішній ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРА-ІНОЗНАВСТВА і приготуване під патронатом Наукового Товариства ім. Шевченка (1955-81) і Канадського Інституту Українознавчих Студій (1976-81) і Фондації Канадських Українських Студій (1976-81).

ТОМ I (A-F):

\$90.00 + пересилка \$4.50, разом \$94.50

Це перший том великого твору українських науковців у діаспорі. 968 стор., має приблизно 2,800 гасел. Вповні ілюстрована. Понад 450 ілюстрацій чорно-білих, 5 кольорових, 83 мапи, 6 з'яв кольорові. Велика кольорова зложена мапа Украї-ни з 32 сторінковим окремим додатком назв місцевостей, пов'язаних окремо в та-кій самій справі, як книжка. 2 томи опрацьовані разом.

ДВОТОВОМА СТИСЛА

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE:

A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

I TOM — \$75.00

Зміст: Загальні інформації, географія і історія, населення, етнографія, мова, історія, культура і література.

ТОМ II — \$85.00

Зміст: право, церкви, стипендії, виховання і школи, бібліотеки, архіви і музеї, видавництва і преса, мистецтво, музика і хореографія, театр і кі-но, державна економія, здоров'я і медична служба, фізична культура, збройні сили та українці за кордоном.

Два томи разом — тільки \$140.00, включно з пересилкою.

Проситесь вивовнити цей купон і переслати з належністю до:

Мешканці стеїту Нью Джерзі платять 6% стеїтового податку.

USE THIS COUPON, PLEASE

To: SVOBODA
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

I hereby order: ☐ Encyclopedia of Ukraine \$90.00
plus postage 4.50

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

☐ Volume I — \$75.00 ☐ Volume II — \$85.00

☐ Volume I & II — \$140.00

☐ ВСІ ТРИ ТОМИ — \$200.00

Name _____
No. _____ Street _____
City _____ State _____ Zip Code _____

Комітет Оборони Української Спащини та

Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлю-вання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або пош-товими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund

c/o Ukrainian National Association

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із вивовненням виізком цього заклик.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, пріз-вище та адресу.

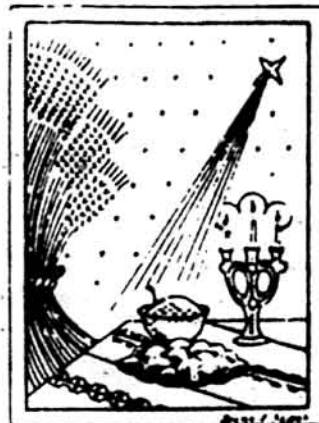
Сума пожертви \$ _____

ім'я та прізвище _____

число дому, вулиця _____

місцевість _____ стеїт _____ поштовий код _____

ПРОВЕДІТЬ СВАТОЧНО, РОДИННО, ВЕСЕЛО, СПОКІЙНО РІЗДВЯНІ СВЯТА НА СОЮЗІВЦІ!

Merry Christmas!

У вівторок, 24-го грудня 1985 року
СВЯТА ВЕЧЕРА
з традиційними 12-ма стравами.
Під час вечери КОНЦЕРТ КОЛЯДОК

У вівторок, 31-го грудня 1985 року
ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ
з новорічною програмою
ЗАБАВА при звуках оркестри Союзівки

НОВОРІЧНА ВЕЧЕРА тільки на замовлення
У понеділок, 6-го січня 1986 року
СВЯТА ВЕЧЕРА
з ТРАДИЦІЙНИМИ 12-ма СТРАВАМИ

Замовлення слати:
Ukrainian National Association Estate
Kerhonsk, N.Y. 12448 Tel.: (914) 626-5641

Name _____
Address _____

Нема то як на СОЮЗІВЦІ у Різдвяні Св'ята!

Приймається оголошення СВАТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Устано-ви, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадян-ство передати свої традиційні св'яточні привіти у збільшеному Різдвя-ному числі, що зайдуть у найдавший закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного свя-точного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти	\$40.00
1 цаль через 2 шпальти	\$10.00	5 цалів через 2 шпальти	\$50.00
2 цалі через 2 шпальти	\$20.00	6 цалів через 2 шпальти	\$60.00
3 цалі через 2 шпальти	\$30.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за старим стилем до 17-го ГРУДНЯ 1985 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Ого-лошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надійшли свої замовлення.

Зголошення св'яточних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛА-ТОЮ, запезно від величини оголошень, надсилати до:

“SVOBODA”

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ЦІННИЙ ДАРУНОК на РІЗДВО

передплата
„СВОБОДИ“
для Ваших
Рідних, Приятелів
чи Знайомих

Річна передплата 40.00 доларів

Замовлення, запущуючи чек або моні ордер
слати до

“SVOBODA”

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
21-го ГРУДНЯ 1985 р.

Асторія, Н. Я. Річні Загальні Збори Б-ва св. Миколая — 5-ий Відділ, о год. 4-й по пол. в цер-ковному приміщенні при 37-09 31-ша Авеню. На порядку на-рад: звіти Управи і К. Комісії, дискусія, доповіді представни-ків Головного Уряду, вибір нової управи на 1986 рік. Усіх членів і зацікавлених гостей просимо до участі. Після офіційної програми — гутірка при перекусці. — В. Левенчук, голова, М. Хоманчук, секретар.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568